

למה המחזור של נשים הוא חודשי? אסף

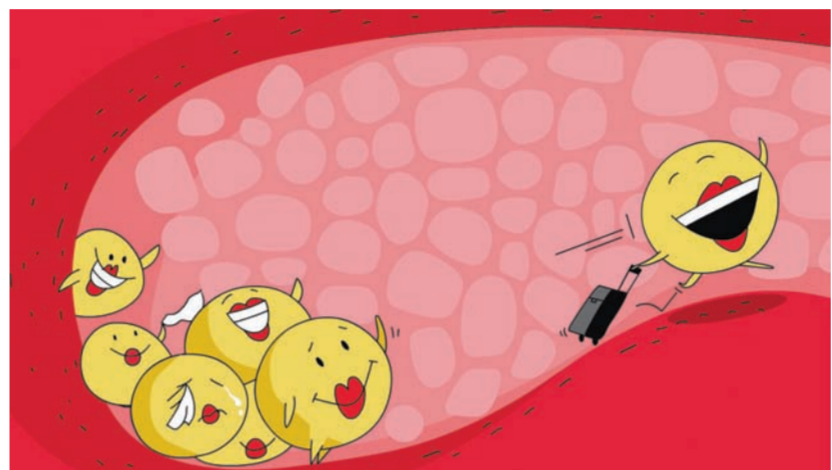
אסף היקר, אני לא יודע איך זה אצלך, אך סדריות הוסת משתנה מאד מאשה לרעותה, ומרווחים של בין שלוש עד חמישה שבועות נחשבים תקינים לגמרי. גם החודש, אגב, לא לגמרי סדיר. יש חודשים של 31 יום, ויש חודש של 28. החודש המקורי, זה שמכוסס על מופע הירח, אורך קצת יותר מ-29.5 ימים. יש גם חודש של שנת שמש, חודש כוכבי, חודש טרופי וחודש אנומאליסטי, אבל תן לבלדר להפתיע אותך – כולם נופלים בטווח הקסום הזה של בין שלושה לחמישה שבועות. מקריות? כך נראה.

המחזור כפי שהוא מתרחש אצל בנות אדם הוא תופעה שמתרחשת כמעט רק אצל קופים, קופיפים וקופי אדם. ההפרשות המחזוריות של חיות אחרות הן תופעה לגמרי

אצל כל היונקים בעלי השליה מתקיים מחזור הביוץ. קודם כל, הביי צית צריכה להבשיל. השלב הזה מתרחש בזיקוי השחלה, ולכן קוראים לו השלב "הזיקוי". כשהביצית מוכנה, היא עיובת את השחלה והולכת לחפש מישהו שיפריה אותה. השחלה, בינתיים, מתחילה לסדר את השטח לקראת ההיריון המיוחל. היא מכינה שפע של תשתיות. ריריות מער בות, גופיפים צהובים, הורמונים... אל תשאל. ואם לא מתרחשת הפריה, כל

התשתית הזאת מפורקת והמחזור מתחיל מבראשית. למה כל הזמן בונים ומפרקים? נראה שזה פשוט יותר חסכוני מאשר לתחזק תשתיות נרחבות כאלה באופן מתמשך. ואצל רוב המינים זה אפילו לא מלווה בהפרשה חיצונית. כל מה שמתפרק נספג בחזרה בגוף. גם אצלנו הרוב נספג בחזרה, אבל כמות קטנה של דם, ריריות וחלק מרופף הרחם מופרשים החוצה עם קוק תיאוריות שמנסות להסביר את התופעה המשונה הזאת, והסבירה ביותר היא שזו תופעת לוואי. בתור יונק מסובך במיוחד, תשתית ההיריון של נקבת האדם נרד בת ער כרי כך שהיא לא מצליחה לספוג אותה בחזרה במלואה, וקצת בורח לה.

זו תופעה די נדירה, ררך אגב. וסת אמיתית מופיעה כמעט אך ורק

אצל קופים, קופיפים וקופי אדם (היוצאים המפתיעים מן הכלל הם מינים מסוימים של עטלפים וחרפים). יש עוד חיות שגור טות להפרשות מחזוריות ודמיות מהנרתיק (כלבות מיוחמות, למשל), אבל זו תופעה אחרת לגמרי.

בכל מקרה, הסיפור האינסופי הזה של הבשלה, ביוץ, בניית תשתיות ופירוקן לוקח זמן. אצל יונקים שונים זה לוקח פרקי זמן שונים. כבשה יכולה לסגור עניין בשבועיים, אצל פילה זה יכול להימשך ארבעה חודשים. ואצל נקבות בני האדם זה לוקח בין שלושה לחמישה שבועות, שזה בערך חודש. זה לא קשור לשמש או לירח, זה לא החיבור הפנימי של הרחם לגיאות, ואפילו בתור צירוף מקרים – זה לא כל כך מדהים.

שאלות לבלדד השוחי: askbildad@callist.co.il

האם השופינג יושיע אותנו?

והאם הפתרון למשברים הוא פשוט להמשיך לקנות

ערך ההסתפקות במועט אינו זקוק לנימוקים והצטרפויות. בוודאי לא בחברה הישראלית, שצמחה על רקע מורשת הצנע ועל ברכי הציוני לאכול את מה שיש ולגמור מהצי לחת, בלי לרוק. מערכת החינוך, ההורים ויתר דמויות ההורות מטיפים לנו מגיל צעיר שצניעות היא תכונת יסוד אציי לה, לפרט ולהכרה. כמשך שנים הענווה היתה תכונה קבועה בקרב גיבורי התרבות שלנו. וחסכון, שבים ומטיפים לנו, הוא סוד ההצלחה הכלכלית.

הגוי הזה, גורדון חושב על פרופ' ליווינגסטון, טוען שהמשמעות היחידה ביצירת דברים היא צריכתם. את הפרסום והשייווק המושמעים הוא חושבים ביצירת החופש והזהות

זו הפרה הקדושה שפרופ' ג'יימס ליווינגסטון, היסטוריון מאוניברסיטת רטגרס הוותיקה, מבקש לשחוט בספרו החדש "Against Thrift" (ובתרגום חר פשי לשמו המלא: "נגד החסכנות: למה תרבות הצריכה טובה לכלכלה, לסביבה ולנשמה"). תזמון השיטה הוא עונת הקי ניות האמריקאית – חודש דצמבר שבו נחגגים חג המולד ותנוכה. ליווינגסטון מקדם את פני החודש הזה עם ספרו ועם סדרת ראינות ומאמרים בעיתונים שבהם הוא מנחם את הצירוף חולה הקניניות, וכי מעט מתחנף אליו: בניגוד למה שאולי הטעו אתכם לחשוב, הוא אומר, הפרסום

בזירה מנכרת, הוא אומר. הבה נתנכר לה בחזרה. בסוג של הפוך על הפוך ליווינגסטון טוען שהיכולת לדרווח סיפוקים, דווקא היא חולשה הרסנית. את הכסף צריך לחלק אחרת כדי שיותר אנשים יוכלו להיכנע לדחפיהם ולהאיץ את יצירת הרווח הכי לכלי. באחד ממהלכיו בספר הוא מצליח לייחס את ההטפה להגברת הקניניות גם להוגי השוק החופשי וגם למרקס.

ספרו של ליווינגסטון הוא יותר מני פסט מאשר ניתוח מדעי. מדיניות של עידוד לצריכה תמידית נוסטה בעבר, במשטרים ריכוזיים שניסו לנהל כלכלה מתוכננת – וכשלה. לא בטוח של רוב האנשים עדיין לרוקן קופות חיסכון ולהוציאן בחנויות, וגם הספר מצייין שצ' ריך "לבצע התאמות בשיטה". אני, שאיני פוריטני בשום מדר, עדיין מאמין שצריך לחסוך ולו כדי לקדם פני ימים קשים יותר, ונדמה שליווינגסטון חושב פחות על הימים הקשים ושקוע באיזו נוסטלגיה לימי השוק הצרכני באמריקה של אמצע המאה ה-20.

אבל נבואות נחמה, כשמן, נעימות יותר מדרשות תבוטות על הצורך בצמצום ואיפוק, ונתונים מספריים ששופכים אור על צדדים מוארים בתרבות הצריכה בוודאי מרחיבים את הדעת. ייתכן שאם הרעיונות בספר ישתלבו בדיון הציבורי, ואם קברניטי הכלכלה יחפשו ררך לאפשר לכולם יותר, אוי כולנו נרוויה, גם אם לא נרוץ מיר לשי פוך את הרווחים בקניון.

פרופ' רפאלי הוא ראש מרכז שניא לחקר האינטרנט באוניברסיטת חיפה sheizaf.rafaeli.net

1 העלומה: המרטש מלונג איילנד

רוצח סדרתי שפועל בשנתיים האחרונות באזור לונג איילנד, ניו יורק, גבה כבר את חייהם של עשרה בני אדם ומתסכל את חוקרי המשטרה. כמה מתושבי האזור החליטו לקחת את העניינים לדיים וארגו מיליציה מאולתרת שנסה לצוד את הרוצח ופועלת על הגבול האפור של החוק. האם הרוצח הוא שטר לשעבר? ואולי הוא בכלל אחד מחברי המיליציה? המגזין האמריקאי "GQ" מתחקה אחר הסיפור המשונה.

<http://tinyurl.com/dxc8dzg>

2 רכב: שובה של הגברת הזקנה

פיאגו האיטלקית יצגה את הדגם החדש של סופה, שמבוסס בחופשיות על אביטיפוס מ-1946. וספה 46 החדשה זכתה כמה שדוצרן מכנה גורה פוטוריסטית שבהחלט משתלבת יפה עם הקו הקלאסי. הדגם החדש מגיע בשני גפוחי מנוע – 125 ו-155, ויהיה זמין לקראת סוף השנה הבאה.

<http://fs.gd/HiMOGE>

3 מוזיקה: פיל ופסנתר

במשך כמעט שלושה עשורים – מ-1976 ועד 2003 – בחר שדרן הרדיו המנוח ג'ון פיל את 50 השירים האהובים עליו בכל שנה וקיבץ אותם למצעד חגיגי ששודר לקראת חג המולד. הדין לקראת חג המולד מאפשר להאזין לכל השירים שאי פעם הופיעו במצעדים של פיל, לפי סדר כרונולוגי או רנדומלי. הישר לפייברסט.

<http://peelplayer.com>

4 סביבה: בקבוק מתכה

מעו מקדש נוסף עומד בפני ניבוש בשם טובת כדור הארץ: חברת GreenBottle הבריטית, שמתמחה במוצרים יידיותיים לסביבה, חוציא לשוק בקבוקי יין מנייר. ייבולגי העולם מתחלחלים, מן הסתם, אבל רשת הסופרמרקטים הבריטית Asda כבר הודיעה שהיא בעניין, ושאפשר לצפות ליו בנייר מחזור כבר בתחילת השנה הבאה.

<http://fs.gd/wEMH2>

5 אופנה: כפייפון

החורף הסלחני שלנו לא דורש כפפות עבות, וכך נחסכת מרובנו בעיית השימוש באייפון דרך שכבת הצמר העבה, מי שבכל זאת סובל מקור בידיים או סתם נוסע הרבה למקומות קרים באמת, מן הראוי שישג לעצמו את הכפפות האלה של מוג'י, שעשויות מחומר יידיותי למסכי מגע בבוהן ובאצבע המורה. 25 דולר.

<http://fs.gd/eol3em>

6 סרט: כוהני העיצוב

ריי קייזר היתה אמנית שבקושי ציירה; צירלס אימס היה ארכיטקט שמעולם לא קיבל רישיון, כי נשר מלימודי האדריכלות יחד עם שינו את תולדות העיצוב המודרני, והכל – כמו שאומרים – התחיל בכיאי המפורסם ביותר של המאה הקודמת. סרט דוקומנטרי חדש מגולל את סיפורם של בני הזוג אימס – אולי הסלבריטאים הראשונים של העיצוב המודרני.

<http://fs.gd/xkFcQu>

7 לאייפון: בריצת אמוק

לא המשחק הכי חדש על המדף, אבל ככל הנראה המסחרר והממכר ביותר כרגע. המשחק נפתח בבריחה ממקדש מסתורי, כשבעקבותיהם לוקה של יצורים מפחידים לאכלה. מכאן ואילך, כמו פורסט גאמפ בשעתו, צריך פשוט לרוץ, תוך כדי איסוף מטבעות כמובן. מערכת התגמולים הפנימית עשויה בחוכמה ומבטיחה שהניקוד שלכם ישתפר לאטו ככל שתתמידו. חיום.

<http://fs.gd/ZiE4GR>

